

ET LIV MED MULIGHEDER

- Kvalitet i sociale indsatser og hvordan vi skaber rammerne

EN NATIONAL SPECIALEPLAN

Den højt specialiserede faglige viden på socialområdet er under pres. For borgere med meget komplekse og/eller sjældent forekommende problemstillinger kan det i dag være postnummeret, der afgør om man får en specialiseret støtte eller ej.

De færreste kommuner har selv grundlaget for at opbygge ekspertisen og relevante tilbud til de små målgrupper, og både for den enkelte og for samfundet kan fraværet af en effektiv hjælp blive en meget stor omkostning. Socialpædagogerne mener derfor, at der er behov for en national specialeplanlægning, der sikrer opbygning og udvikling af specialiserede faglige miljøer, så målgrupperne på det højt specialiserede område kan få

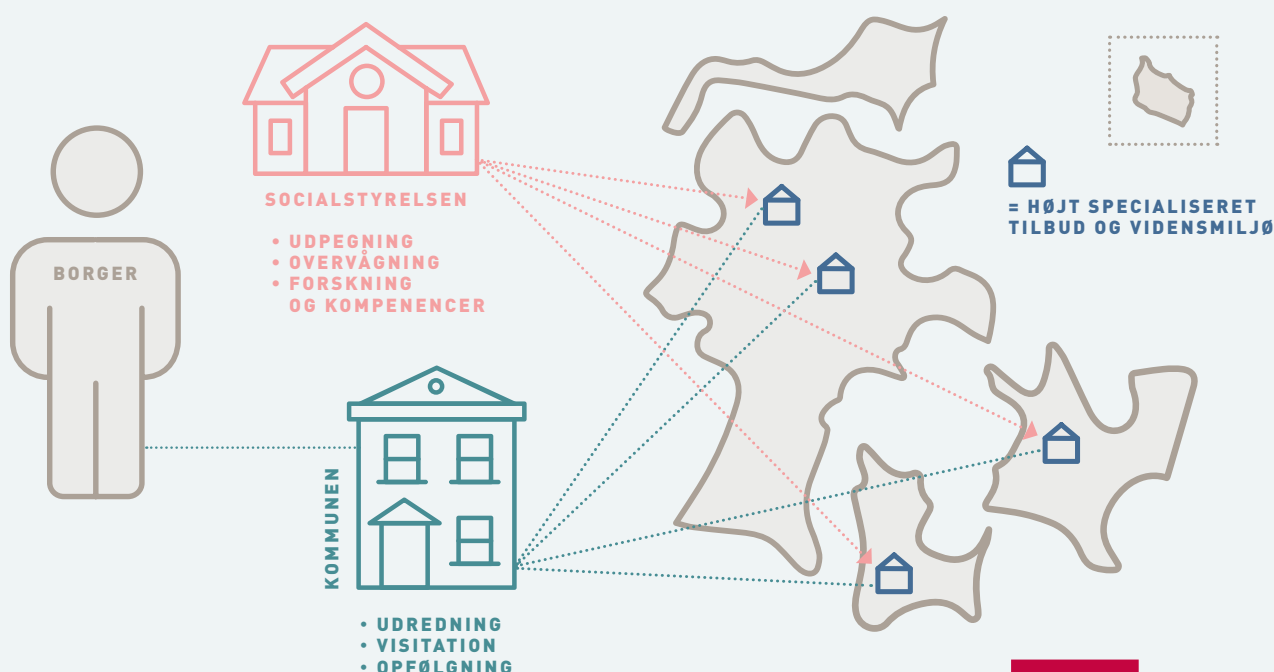
en dækkende støtte, uanset hvor i landet man bor.

Den grundlæggende idé med den nationale specialeplanlægning er at sikre, at faglige hensyn bliver det bærende hensyn i udredning, visitation, indsatser og opfølgning på det højt specialiserede område. Derudover sikrer modellen, at borgerne i målgruppen får de rette indsatser ved at styrke både tilsyn, retssikkerhed og kommunernes økonomiske incitamenter.

I Socialpædagogernes forslag til en specialeplanlægning (se figuren nedenfor) sker dette ved, at Socialstyrelsen udpeger højt specialiserede tilbud og vidensmiljøer, der skal levere rådgivning

til kommunerne, og udarbejder bindende kvalitetsstandarder og forløbsprogrammer, som danner rammen for den støtte, borgeren skal modtage. Kommunerne forpligtes til at inddrage eksperter fra disse specialiserede vidensmiljøer i deres udredning af borgerens støttebehov og visitation til indsatser.

Den specialiserede viden og rådgivning skal kunne leveres ud af huset, sættes i spil der hvor borgeren er og anvendes til at klæde medarbejdere på - både i lokale indsatser indenfor det specialiserede socialområde og i tilbuddene på almenområdet (eksempelvis skole og daginstitutioner) samt give rådgivning direkte til borgere og familier efter kommunens henvisning.

UDDANNELSESKRAV I DØGN- OG BOTILBUD

Sociale indsatser skaber hver dag positive forandringer til gavn for dem, der har allermost brug for det. Udsatte og sårbare børn, unge og voksne bliver hjulpet og støttet til at udvikle sig og trives, til at deltage i fællesskaber og samfundsliv og til at mestre hverdagens gøremål, mv. En meget væsentlig forudsætning for forandringerne er personalets viden, kompetencer og uddannelse.

Desværre er cirka hver fjerde medarbejder på de kommunale døgn- og botilbud ufaglært - og der er så vidt vides intet, der taler for, at tallene er bedre på det private område. Det betyder, at de ikke har den fornødne viden eller faglighed til at yde den nødvendige støtte.

SOCIALPÆDAGOGERNE FORESLÅR DERFOR:

- **Krav om socialpædagogiske kompetencer** på bo- og døgn tilbud. Socialtilsynene får til opgave at påse, at uddannelseskrauet er opfyldt.
- **Personalesammensætning på de enkelte tilbud offentliggøres på Tilbudsportalen.**
- **Udvikling i personalesammensætning** offentliggøres af Socialstyrelsen sammen med årsrapport om socialtilsynenes virke.

ET MERE UDVIKLINGS-ORIENTERET TILSYN

Med indførelsen af de fem socialtilsyn i 2014 er der kommet mere fokus på fagligheden på de sociale tilbud og kvaliteten for borgeren. Socialtilsynenes egne årsrapporter viser dog, at der fortsat er udfordringer med at sikre den rette faglighed og kvalitet på mange sociale tilbud samt ensartethed i kvaliteten på tværs af landet.

Samtidig er det Socialpædagogernes erfaring, at de mange tilsyn samlet set udgør en stor bureaukratisk byrde, som i praksis ikke står mål med den værdi, der tilføres.

SOCIALPÆDAGOGERNE FORESLÅR DERFOR:

- **Socialtilsynets kvalitetsmodel skærpes** i forhold til at fokusere på tilbuddenes faglighed, kompetencer, pædagogiske retning og udviklingsfokus for både medarbejdere, ledelse og borgere.
- **Socialstyrelsens auditfunktion styrkes**, fx ved at indføre sanktionsmuligheder over for tilsyn, der ikke lever op til lovens intentioner.
- **Der gennemføres et tværministerielt arbejde** mhp. at sikre et hensigtsmæssigt samspil mellem Arbejdstilsynet, socialtilsynet og det sundhedsfaglige tilsyn på landets døgn tilbud.

EN STYRKET SOCIALPÆDAGOGISK UDDANNELSE

Når talen falder på pædagoguddannelsen, tænker mange på daginstitutioner og minimumsnormeringer. Men faktum er, at cirka 40 pct. får job som socialpædagog. Det bør afspejles i uddannelsen, hvis den skal kvalificere til det professionsfelt, der venter: fra pædagogen, der skal arbejde i vuggestue, til socialpædagogen, der skal arbejde med voksne med svære psykiske lidelser eller handicaps.

Samtidig ved vi, at problemstillingerne hos de borgere, der modtager socialpædagogiske indsatser, bliver stadigt mere komplekse. Fx oplever mange socialpædagoger flere udviklingshæmmede med psykiatriske overbygningsproblematikker og flere udsatte unge med misbrugsproblemer og hjemløshed.

SOCIALPÆDAGOGERNE FORESLÅR DERFOR:

- **Der oprettes en selvstændig socialpædagoguddannelse** med styrket social- og specialpædagogisk indhold.
- **Nyuddannede socialpædagoger skal rustes** med solid social- og specialpædagogisk faglighed.
- **Sammenhængen mellem undervisningen og det socialpædagogiske praksisfelt skal styrkes.**

ØKONOMISK OPPRIORITERING OG MERE SOLIDARISKE FINANSIERINGSFORMER

Det sociale område har længe været under pres. Den underfinansiering af velfærden, som vi har været vidne til gennem mange år, har betydet, at økonomien i mange tilfælde spiller en afgørende rolle for de indsatser, der sættes i værk. Der er behov for at investere mere i det sociale område – til gavn for den enkelte, for samfundet og for økonomien på den lange bane

Der er derudover behov for, at der i de fremtidige økonomi-modeller er flere incitamenter til at vælge indsatser med høj faglig kvalitet.

SOCIALPÆDAGOGERNE FORESLÅR DERFOR:

- **Det sociale område skal opprioriteres økonomisk**, og den årlige fastlæggelse af bloktilskuddet skal tilgodese den vækst og kompleksitet, der er i målgrupperne på det sociale område.
- **Lavere refusionsgrænser og/eller højere refusionssatser.** Med denne model får den enkelte kommune refunderet en større del af udgifterne over en vis grænse.
- **Mere solidariske finansieringsformer** med en højere grad af objektiv finansiering.